

AD 51/26

LIMITE

CONF-MD 12

DOKUMENT O PRISTÚPENÍ

Predmet: SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE
– blok 6: Vonkajšie vzťahy

PRÍSTUPOVÉ ROKOVANIA

Moldavská republika

SPOLOČNÉ STANOVISKO EÚ

(v nadväznosti na rokovaciu pozíciu Moldavskej republiky AD 39/26 CONF-MD 10)

Rokovací blok: 6

Vonkajšie vzťahy

Vrátane kapitol 30 – Vonkajšie vzťahy, 31 – Zahraničná, bezpečnostná a obranná politika

SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE

Toto stanovisko Európskej únie vychádza zo všeobecného stanoviska pre konferenciu o pristúpení Moldavska (AD 11/24 CONF-MD 2) a podlieha rokovacím zásadám, ktoré v ňom boli schválené, a to najmä týmto:

- akýkoľvek názor, ktorý vyjadrí Moldavsko alebo EÚ k určitej kapitole rokovaní, žiadnym spôsobom neovplyvní stanovisko, ktoré sa môže zaujať k iným kapitolám;
- dohody dosiahnuté v priebehu rokovaní o konkrétnych kapitolách, a to ani čiastkové, sa nesmú považovať za konečné, kým sa nedosiahne celková dohoda o všetkých kapitolách,

ako aj požiadavkám stanoveným v bodoch 5, 12, 42, 49, 50, 51 a 52 rokovacieho rámca.

EÚ nabáda Moldavsko, aby pokračovalo v procese zosúlad'ovania s *acquis* EÚ a jeho účinného vykonávania a presadzovania a aby vo všeobecnosti už pred pristúpením vytváralo politiky a nástroje, ktoré budú čo najviac podobné politikám a nástrojom EÚ.

EÚ berie na vedomie, že Moldavsko vo svojej pozícii AD 39/26 CONF-MD 10 akceptuje *acquis* EÚ v rámci bloku 6 v podobe, v akej bolo účinné k 8. júlu 2026, a že ho bude pripravené vykonávať odo dňa svojho pristúpenia k Európskej únii.

1. Kapitola 30 – Vonkajšie vzťahy

EÚ berie na vedomie vysokú úroveň zosúladenia Moldavska s *acquis* EÚ v oblasti **spoločnej obchodnej politiky**. EÚ od Moldavska očakáva, že posilní svoje administratívne kapacity s cieľom zabezpečiť, aby sa jeho medzinárodné dohody zosúladiť s *acquis* EÚ a aby sa ku dňu pristúpenia účinne uplatňovali všetky priamo uplatniteľné právne predpisy EÚ v oblasti spoločnej obchodnej politiky EÚ. EÚ berie na vedomie záväzkov Moldavska, že do dátumu pristúpenia zosúladí v mnohostrannom a bilaterálnom kontexte svoje postoje s EÚ v oblasti spoločnej obchodnej politiky. EÚ Moldavsko vyzýva, aby v predvstupovom období naďalej úzko spolupracovalo s Európskou komisiou na všetkých zmenách obchodnej politiky a aby sa zosúladiť s politikami a pozíciami EÚ voči tretím krajinám a v rámci medzinárodných organizácií vrátane všetkých rokovaní v rámci Svetovej obchodnej organizácie.

EÚ zdôrazňuje, že Moldavsko zodpovedá za to, aby všetky jeho **medzinárodné dohody**, a najmä všetky dohody týkajúce sa obchodu alebo dvojstranné investičné dohody medzi Moldavskom a tretími krajinami, boli ku dňu jeho pristúpenia v súlade s *acquis*. EÚ pripomína, že od Moldavska sa bude vyžadovať, aby ukončilo všetky existujúce dvojstranné dohody medzi Moldavskom a tretími krajinami, ako aj všetky ostatné medzinárodné dohody uzavreté Moldavskom, ktoré nie sú zlučiteľné so záväzkami vyplývajúcimi z členstva v EÚ, a najmä s výlučnou právomocou EÚ v oblasti spoločnej obchodnej politiky. EÚ bude pozorne monitorovať úsilie Moldavska v tejto oblasti.

EÚ zdôrazňuje, že je dôležité, aby Moldavsko ku dňu pristúpenia vypovedalo v plnom rozsahu všetky svoje dohody o voľnom obchode a zabezpečilo zosúladenie všetkých dohôd o obchode, investíciách a hospodárskej spolupráci a ostatných relevantných dohôd s *acquis*. Moldavsko sa vyzýva, aby EÚ informovalo o obsahu všetkých rokovaní s tretími krajinami v tejto súvislosti a aby akékoľvek takéto rokovania úzko koordinovalo s Komisiou. EÚ zdôrazňuje, že je dôležité, aby Moldavsko zabezpečilo, že každá nová dohoda týkajúca sa obchodu, ktorú Moldavsko uzavrie odteraz do dňa svojho pristúpenia s treťou krajinou, bude obsahovať ustanovenie, ktoré Moldavsku umožní ukončiť túto dohodu pred pristúpením, a to bez potreby akýchkoľvek kompenzácií zo strany EÚ. EÚ konštatuje, že Moldavsko bude musieť odo dňa pristúpenia uplatňovať spoločný colný sadzobník EÚ na všetky výrobky, ako aj liberalizáciu obchodu EÚ so službami.

EÚ berie na vedomie zosúladenie Moldavska s *acquis* EÚ v oblasti **kontroly vývozu položiek s dvojakým použitím**. EÚ od Moldavska očakáva, že posilní svoje administratívne kapacity a prípravu svojich zamestnancov s cieľom účinne uplatňovať pravidlá EÚ v tejto oblasti v čase pristúpenia. EÚ tiež zdôrazňuje, že je dôležité, aby Moldavsko naďalej pravidelne aktualizovalo svoj národný kontrolný zoznam položiek s dvojakým použitím v súlade s najnovším zoznamom uvedeným v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2021/821 v znení zmien. EÚ berie na vedomie pokračujúce úsilie Moldavska o pristúpenie k **Wassenaarskému usporiadaniu**, čo môže uľahčiť prípravu na vykonávanie *acquis* v oblasti položiek s dvojakým použitím, a vyzýva Moldavsko, aby svoje pristúpenie bezodkladne dokončilo. EÚ tiež Moldavsko vyzýva, aby zabezpečilo skoré pristúpenie k Skupine jadrových dodávateľov (NSG) a Režimu kontroly raketových technológií (MTCR). Okrem toho sa Moldavsko vyzýva, aby zvážilo aj možnosť pričleniť sa k Austrálskej skupine, čo by bolo pozitívnym krokom smerom k zosúlad'ovaniu s *acquis* EÚ a k plnohodnotnému členstvu v tejto skupine.

Moldavsko musí po pristúpení takisto uplatňovať pravidlá EÚ pre štátom podporované vývozné úvery a zabezpečiť účinné presadzovanie opatrení EÚ na ochranu obchodu.

EÚ konštatuje, že v Moldavsku existujú vnútroštátne právne predpisy upravujúce **preverovanie priamych zahraničných investícií**, a víta jeho záväzok pokračovať v zosúladzovaní svojich právnych predpisov s pravidlami EÚ do konca roka 2025. EÚ zdôrazňuje, že je dôležité, aby Moldavsko dosiahlo súlad s ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2019/452 o preverovaní priamych zahraničných investícií vrátane ustanovení revidovaného nariadenia po tom, ako bude prijaté.

EÚ konštatuje, že v oblasti **nástrojov zahraničnej politiky** Moldavsko nie je zmluvnou stranou **Kimberlejského procesu**. EÚ v tejto súvislosti poznamenáva, že Moldavsko sa automaticky stane zmluvnou stranou Kimberlejského procesu odo dňa pristúpenia k EÚ. EÚ preto Moldavsko vyzýva, aby pokračovalo v prípravách vrátane zosúladzovania právnych predpisov s cieľom zabezpečiť uplatňovanie pravidiel, ktorými sa riadi Kimberlejský proces od dátumu pristúpenia.

EÚ konštatuje, že Moldavsko nie je zosúladené s *acquis* EÚ v oblasti **boja proti mučeniu**.

EÚ zdôrazňuje, že je dôležité, aby Moldavsko dosiahlo úplný súlad s ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2019/125 o boji proti mučeniu, a pripomína, že po pristúpení je potrebné zabezpečiť účinné presadzovanie príslušných pravidiel.

EÚ konštatuje, že Moldavsko sa v oblasti **politiky vonkajšej činnosti** zaviazalo dodržiavať politiku EÚ a zásady, ktorými sa riadia jej medzinárodné partnerstvá. EÚ nabáda Moldavsko, aby vytvorilo právny rámec zahŕňajúci medzinárodnú spoluprácu a rozvojovú politiku v súlade s politikami a zásadami EÚ, čo zahŕňa aj posilnenie administratívnych kapacít.

EÚ konštatuje, že Moldavsko sa v oblasti **politiky humanitárnej pomoci** zaviazalo dodržiavať politiku EÚ a zásady, ktorými sa riadi poskytovanie humanitárnej pomoci. EÚ víta, že Moldavsko nedávno vytvorilo právny rámec zahŕňajúci politiku humanitárnej pomoci tretím krajinám v súlade s politikami a zásadami EÚ.

EÚ konštatuje, že pokiaľ ide o **boj proti korupcii vo vonkajších vzťahoch**, Moldavsko má zavedený právny rámec a národnú stratégiu na boj proti korupcii. EÚ očakáva, že Moldavsko zintenzívni boj proti korupcii prostredníctvom účinného a trvalého presadzovania protikorupčných opatrení vrátane preventívnych opatrení a zvyšovania informovanosti.

2. Kapitola 31 – Zahraničná, bezpečnostná a obranná politika

EÚ víta, že zahraničná, bezpečnostná a obranná politika Moldavska odzrkadľuje strategické rozhodnutie Ukrajiny orientované na členstvo v EÚ a riadi sa ním.

EÚ konštatuje, že pokiaľ ide o **inštitúcie a rozhodovací proces**, Moldavsko je na dobrej ceste pripraviť sa na účinné a včasné vykonávanie SZBP EÚ. EÚ nabáda Moldavsko, aby zvýšilo svoje inštitucionálne kapacity v tejto oblasti.

EÚ zdôrazňuje svoj ďalekosiahly **politický dialóg** s Moldavskom, ktorý odráža rozsah a hĺbku našej vzájomnej spolupráce v oblasti SZBP a SBOP. EÚ berie na vedomie pevný záväzok Moldavska pokročiť na ceste k členstvu v EÚ prostredníctvom strategickej a proaktívnej zahraničnej politiky. EÚ berie na vedomie pravidelný politický dialóg Moldavska s viacerými partnermi z krajín mimo EÚ a kontakty s nimi [...], ako aj jeho aktívnu úlohu v regióne a v regionálnych iniciatívach/formátoch, pri ktorých Moldavsko prijíma pozície v súlade s hodnotami a záujmami zahraničnej politiky EÚ. Moldavsko vyjadrilo silnú podporu zvrchovanosti, nezávislosti a územnej celistvosti Ukrajiny v reakcii na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine.

Pokiaľ ide o **spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku (SZBP)**, EÚ konštatuje, že Moldavsko v roku 2024 dosiahlo 91 % mieru zosúladenia s vyhláseniami vysokej predstaviteľky v mene EÚ a rozhodnutiami Rady o reštriktívnych opatreniach. EÚ dôrazne nabáda Moldavsko, aby podnikalo ďalšie konkrétne kroky smerom k úplnému zosúladeniu s vyhláseniami vysokej predstaviteľky v mene EÚ a s rozhodnutiami Rady o reštriktívnych opatreniach, a to v súlade so zásadami zvrchovanosti a územnej celistvosti všetkých štátov a v snahe dosiahnuť 100 % zosúladenie do dátumu pristúpenia.

EÚ konštatuje, že pokiaľ ide o **reštriktívne opatrenia**, Moldavsko je s *acquis* EÚ čiastočne zosúladené. EÚ očakáva, že Moldavsko sa ku dňu pristúpenia plne zosúladí so všetkými sankčnými režimami EÚ. EÚ berie na vedomie úsilie orgánov o zosúladenie právnych predpisov a mechanizmov týkajúcich sa vykonávania reštriktívnych opatrení s *acquis* EÚ. EÚ vyzýva Moldavsko, aby naďalej posilňovalo svoj rámec vykonávania sankcií v súlade s *acquis* EÚ.

EÚ berie na vedomie záväzkov Moldavska podporovať opatrenia a činnosti, ktoré vykonáva EÚ s cieľom **predchádzať konfliktom**, a zúčastňovať sa na nich, ako aj zriadiť vnútroštátny mechanizmus včasného varovania. EÚ vyzýva Moldavsko, aby ďalej zosúlad'ovalo svoj legislatívny a technický rámec v oblasti predchádzania konfliktom s *acquis* EÚ, ďalej sa usilovalo preklenúť medzeru medzi včasným varovaním a včasnými opatreniami a zabezpečilo, aby sa činnosti na predchádzanie konfliktom usmerňovali integrovaným spôsobom na základe analýzy. Pokiaľ ide o **nešírenie zbraní**, EÚ konštatuje, že Moldavsko podporuje ciele EÚ v oblasti odzbrojenia, kontroly zbrojenia a nešírenia zbraní a je pripravené prijímať a vykonávať súvisiace *acquis*. EÚ berie na vedomie, že Moldavsko je zmluvnou stranou všetkých významných medzinárodných dohôd o nešírení zbraní hromadného ničenia, ako aj v oblasti konvenčných zbraní. EÚ zdôrazňuje význam zosúladenia s pozíciami EÚ na rôznych medzinárodných fórach o nešírení a kontrole zbraní, čo je dôležitou prioritou EÚ.

EÚ berie na vedomie, že Moldavsko pracuje na osobitnom národnom politickom dokumente o **ručných a ľahkých zbraniach (REZ)** a na vykonávacej štruktúre, a nabáda ho, aby pokračovalo vo svojom úsilí a čo najskôr národný politický dokument prijalo a využilo dostupnú podporu financovanú z EÚ. EÚ nabáda Moldavsko, aby prijalo národný politický dokument o ručných a ľahkých zbraniach založený na zásadách uvedených v stratégii EÚ proti nedovoleným strelným zbraniam, ručným a ľahkým zbraniam a ich munícii.

Pokiaľ ide o **spoluprácu s medzinárodnými organizáciami**, EÚ konštatuje, že Moldavsko je aktívnym členom viac ako 90 medzinárodných organizácií vrátane kľúčových inštitúcií, ako sú Organizácia Spojených národov, Rada Európy a Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe. EÚ víta, že Moldavsko je zmluvnou stranou Rímskeho štatútu, ktorý nadobudol platnosť 1. januára 2011. EÚ berie na vedomie, že Moldavsko sa konzistentne zosúladzuje s pozíciami EÚ na medzinárodných fórach, aj v kontexte ruskej útočnej vojny proti Ukrajine, čo odzrkadľuje jeho záväzok, pokiaľ ide o medzinárodný poriadok založený na pravidlách. EÚ nabáda Moldavsko, aby pokračovalo v úsilí o plnenie svojich záväzkov a vykonávanie odporúčaní rôznych medzinárodných orgánov.

EÚ s uspokojením berie na vedomie aktívnu angažovanosť Moldavska na **medzinárodných fórach pre ľudské práva**, najmä systematickú podporu priorít a opatrení EÚ v rámci Organizácie Spojených národov, Rady Európy a Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a zosúladenie s nimi. EÚ víta záväzok Moldavska pokračovať v zosúladzovaní svojich priorít v oblasti ľudských práv s akčným plánom EÚ pre ľudské práva a demokraciu a akčným plánom pre rodovú rovnosť III (GAP III).

EÚ konštatuje, že od roku 2018 je v platnosti dohoda o bezpečnosti utajovaných skutočností medzi EÚ a Moldavskom. EÚ tiež konštatuje, že po uvedenej dohode nasledovali vykonávacie ustanovenia, ktoré nadobudli účinnosť 26. januára 2021. EÚ berie na vedomie, že Moldavsko vyjadrilo ochotu ďalej sa zosúladzovať s bezpečnostnými opatreniami EÚ a v súčasnosti posilňuje svoje inštitucionálne kapacity a pripravuje ďalšie legislatívne, fyzické a technické opatrenia. EÚ zdôrazňuje, že Moldavsko sa bude musieť zosúladiť s týmito pravidlami do pristúpenia, aby dokázalo zaistiť bezpečnú elektronickú výmenu utajovaných skutočností.

EÚ berie na vedomie novú stratégiu národnej bezpečnosti Moldavska a národnú obrannú stratégiu, v ktorých sa zohľadňuje súčasný kontext hrozieb, ako aj príslušné koncepčné prístupy k boju proti **hybridným hrozbám**, pričom sa väčší dôraz kladie na integrovaný a nadrezortný prístup. EÚ vyzýva Moldavsko, aby vykonávalo príslušné opatrenia a pokračovalo v štrukturálnej koordinácii krokov vládnych orgánov v jednotlivých oblastiach. EÚ nabáda Moldavsko, aby vytrvalo vo svojom odhodlaní účinne riešiť **zahraničnú manipuláciu s informáciami a zahraničné zasahovanie** (FIMI) vrátane dezinformácií a aby prijalo opatrenia na budovanie odolnosti spoločnosti proti FIMI a iným formám hybridných hrozieb. Vzhľadom na intenzitu zasahovania Ruska EÚ nabáda Moldavsko, aby nástroje na boj proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu neustále prispôbovalo a vykonávalo aj súbor nástrojov EÚ na boj proti FIMI a prípadne prijalo právne predpisy zosúladené s aktom o digitálnych službách.

EÚ berie na vedomie úsilie Moldavska o reformu a modernizáciu svojho sektora obrany s ďalším dôrazom na integráciu do bezpečnostnej a obrannej architektúry Európskej únie. Moldavsko v tejto súvislosti **posilňuje svoje vojenské obranné kapacity** prostredníctvom Európskeho mierového nástroja.

EÚ víta intenzívnejšiu spoluprácu s Moldavskom v otázkach súvisiacich s **bezpečnosťou a obranou** vrátane podpísania partnerstva medzi EÚ a Moldavskom v oblasti bezpečnosti a obrany (nezáväzný nástroj) v máji 2024, ktorým sa vytvorila platforma pre posilnený dialóg a spoluprácu, a tým sa posilnili aj spôsobilosti v oblasti bezpečnosti a obrany, čo svedčí o rozvíjajúcom sa dialógu a spolupráci medzi oboma stranami.

EÚ berie na vedomie príspevok Moldavska k misiám a operáciám krízového riadenia EÚ v rámci **spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP)**, najmä k operácii EUFOR Althea v Bosne a Hercegovine a misii EUTM Somalia. EÚ tiež berie na vedomie predchádzajúce príspevky Moldavska k misiám EUTM Mali a EUTM v Stredoafrickej republike.

EÚ si všíma záujem Moldavska zúčastňovať sa na **projektoch stálej štruktúrovanej spolupráce** (PESCO). EÚ vyzýva Moldavsko, aby sa usilovalo zúčastňovať na príslušných projektoch PESCO aj v budúcnosti. Keďže ide o rámec riadený členskými štátmi, takéto žiadosti najprv hodnotia účastníci príslušných projektov.

EÚ konštatuje, že pokiaľ ide o **boj proti korupcii v zahraničnej, bezpečnostnej a obrannej politike**, Moldavsko má v týchto oblastiach zavedený právny rámec na boj proti korupcii.

EÚ očakáva, že Moldavsko zintenzívni boj proti korupcii prostredníctvom účinného a trvalého presadzovania protikorupčných opatrení vrátane preventívnych opatrení a zvyšovania informovanosti a prostredníctvom zlepšovania medziinštitucionálnej koordinácie medzi príslušnými orgánmi zaoberajúcimi sa bojom proti korupcii.

* * *

Vzhľadom na súčasný stav príprav EÚ poznamenáva, že ak bude Moldavsko pokračovať v zosúladovaní s *acquis* EÚ, na ktoré sa vzťahujú nasledujúce kapitoly, a v jeho vykonávaní, budú sa môcť tieto kapitoly predbežne uzavrieť, až keď EÚ potvrdí, že sa splnili tieto kritériá:

Kapitola 30 – Vonkajšie vzťahy

- Moldavsko bude naďalej zosúladovať svoj právny rámec s ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2021/821 o kontrole vývozu položiek s dvojakým použitím v znení zmien a s ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2019/452 o preverovaní priamych zahraničných investícií v znení zmien a zosúladí svoj právny rámec s ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2019/125 o boji proti mučeniu.
- Moldavsko predloží Komisii akčný plán obsahujúci komplexný súpis svojich medzinárodných dohôd s cieľom zosúladiť tieto dohody s *acquis* odo dňa pristúpenia.

Kapitola 31 – Zahraničná, bezpečnostná a obranná politika

- Moldavsko prijme národný politický dokument o ručných a ľahkých zbraniach 2025 na základe zásad uvedených v Stratégii EÚ proti nedovoleným strelným zbraniam, ručným a ľahkým zbraniam a ich munícii, v ktorom načrtne rozsah povinností vnútroštátnych orgánov, opatrenia, ktoré sa majú prijať, a dosiahne konkrétny pokrok pri jej vykonávaní.

Počas celého obdobia rokovaní sa bude naďalej monitorovať pokrok v zosúladovaní s *acquis* EÚ a v jeho vykonávaní. EÚ zdôrazňuje, že osobitnú pozornosť bude venovať monitorovaniu všetkých uvedených otázok s cieľom zabezpečiť administratívnu kapacitu Moldavska a jeho schopnosť ukončiť zosúladovanie právnych predpisov vo všetkých oblastiach tohto bloku, ako aj dosiahnuť ďalší pokrok v ich vykonávaní a presadzovaní. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať prepojeniu medzi kapitolami tohto bloku a ostatnými rokovacími kapitolami. Konečné posúdenie súladu právnych predpisov Moldavska s *acquis* EÚ, ako aj jeho vykonávacích kapacít bude možné uskutočniť až v neskoršej fáze rokovaní.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sa konferencia bude musieť vo vhodnom čase k tomuto bloku vrátiť.

EÚ tiež pripomína, že v období od 8. júla 2026 do ukončenia rokovaní sa môže prijať nové *acquis* EÚ.
